

Spionen från Boden

ROMAN AV HEDVIG SVEDENBORG

(Forts. fr. föreg. nr.)

Med mjuka vanda rörelser vek Samari ihop plaggen, hon hållit på med knöt en duk om hufvudet och följde flickorna ut.

FJÄRDE KAPITLET.

Korpen Jakob mobiliserar.

Så djupt upprörd, ändå längs in i sin svarta själ, hade Jakob inte varit under de sju år han följt 15-de batteriet i nöd och lust.

Ända sedan den där fagra försommarmattan där uppe i Orvikfjället, då han inte alldeles fullfjädrad lyckades kringla sig ur boet och ge sig ut på egen hand på uppräcksfärd, hade hans liv varit ett enda stort äventyr, där han själv, åtminstone inbäddad han sig det, spelade hufvudrollen.

Minnsna från den första frihetstiden stodo numera ganska dunkla för honom, men hvad han dock minns som om det hade varit i går var hans första möte med kapten Stig och konstapel Tegenman. Han hade visat somnat i en stund på grenen där han satt, då han vaknade af att det rasselade och prasselade mellan grenarna och att ett par stora, hemiska djur trängde sig fram alldeles under tridet. Större och maktigare djur än han någonsin i sin glupande fantasi vågat drömma om. Hararna var tilltills det största han sett eller tänkt sig.

Han var för tung och oerfaren för att bli rädd — men nyfiken var han. Och på de där djuren satt några blanka kysande punkter, som han rakt inte kunde ta ögonen ifrån — några gylene militärknappar. Han kände, att han befäl alldeles stäl af bara iusling.

När djuren flingo se honom, sade det ena nägongt — det låt alla inte fullt eller krazande — delade sedan itu sig och smög sakta fram och tog honom. Men då befäl han rädd, började flaxa med vingarna, krazade och gråte, men till ingen nytta. Maktlös var han och hjälplös.

Så satte djuret upp sig på sig själv, och så bar det i väg en lång sträcka bort men inte i luften utan på marken i långa språng — alldeles som hararna.

Ty på den tiden kunde han ju ännu inte skilja på en människa och en häst, men snart nog lärde han sig den konsten. Ty efter den natten dröjde det inte länge innan Jakob var helt och hållet införlivad med 15-de batteriet. En liten blänkande artilleriknapp hade han hängande om halsen, och i början hölls han fängslad i en kedja med en ring om foten. Och det var ju ändå ledsammare än det hemma i boet med de andra tunga ungarna.

Så småningom fick han dock sin fullständiga frihet, och som han för länge sedan kommit under fund med att människorna voro för mörka än djuren, så lämnade han stället, där han hållits bunden, och valde sin bostad uppe i batteriets dagrum i hörnet bredvid lifvetskuken.

Och det var just där han nu satt och filosoferade. Misslyst, och arg. Tänk, inte ens när hela batteriet med fikusk och hästar och kanoner och allt forslades den långa vägen på ett alldeles eget tag från Jämtland upp till Boden hade han blifvit så illa behandlad.

Tröttnad — man hade krusat och månat om honom på alla vis. Hade han kanske inte fått sin plats i kapten Stigs egen kupé tillsammans med terrilen Plo — fastän de båda fritt flingo hålla till på taget hvar de ville, och han föredrog att sitta i fikuskens grenar, där den tronade i en öppen spjälvgång. Och mat hade han fått. Mycket mat och god mat.

Men nu — vid alla skolors korpar om han inte skulle hämnas. — Man gaf sig ju inte tid till att se åt honom en gång. Inte ens Lassantini — eller tju-gu-ät-ta, som Jakob lät sig ropa — brödde sig om honom. De, som annars sög så goda vännar.

I dagrummet, ända upp i hans hörn, var det bidd vid bidd af svallande halmnyttor, hvita lakar och gråa tilltar. Utte i korridorerna på samma sätt. Och inne i batteriexpeditionen var en idellig ström af civila med nattsäckar af alla kulörer och fasoner. Hvad hade de där att göra.

En del af dem sågo sig också undrande och hjälpa omkring, som om de blifvit ditskjutna med kanon. I går vid den här tiden hade de ju gått i sin dagliga gärning utan att ana någonting och — nu voro de här utan att riktigt veta hur det gått till.

Slutligen kom kapten Stig i ett slag i dagrummet, där Jakob satt och

tjurade, och då befäl det en hel del glada igenkännanden och hälsningar. "Bäst att ni nu går och lägger er", rådde han, "mörkossamma dagar stundar".

"Men korum då, kapten", undrade en, som redan började komma i kaserntagen.

"För i kväll äro ni befriade", skratade kaptenen, då i detsamma en lång ståtlig man i ulster, mjuk filthatt och uppvridna mustascher stegade fram.

"Kapten, värnpliktig Ström anmäler sig".

"Jä, du skulle ni inte alla rycka in. Hur kommer detta sig?"

"Jo, då jag hörde klockorna ringa i mörre, så bara packade jag och förskratade värnpliktige Ström. "Men nu får jag väl knalla mig in till bygen och skaffa mig logi där".

"Det är nog lättare sagt än gjort. Men vill herr Ström hålla till godo med en af våra lediga bäddar här, så var så artig", bjöd kaptenen.

"Det känns nästan lite sugat, det här", muttrade herr Ström, "inte utan man, tyckte det skulle bli muntert att komma med på galejan".

Så tog han sin eleganta resväska och sökte upp en bädd åt sig — när han i detsamma fick syn på Jakob.

"Det där var mig en svart fasan, hvar kommer den ifrån?"

"Det är batteriets lyckofågeln", skratade kapten Stig. "Han hade visat inte tagit värfning ännu på herr Ströms tid, men de flesta af er andra känna nog igen den gamle gossen, eller hur?"

Nu befäl det muntert i dagrummet och ur nattsäckarnas hemlighetsfulla djup plockades den ena läckerheten efter den andra fram, som Jakob med nedlåtande världlighet slukade i sig. Han hade ju ingen mat fått på hela dagen. — Hade blifvit skamliggen i körd både från messköket, markfesteriet och "maten" — människorna hade ju varit rakt som galna. Och så småningom kom hans goda humör igen.

Men när Lassantini kom in för att ordna något med bäddarna, så såg Jakob inte ens åt honom.

Så snart Jakob vaknade morgonen där, gaf han sig ut på rekognoscering, ty nu började alla de här märkvärdigheterna att inträffa honom. Alltjämt strömmade nya massor med människor till — tänk att det fanns så mycket folk här i världen.

I rustkammaren fann han Plo, kapten Stig och styckjunkern Pageman och en klunga halfklädda män. Det var tydligen där inne den stora förvandlingen skedde från civil till krigsmans man.

De civila kläderna hämtades omsorgsfullt ihop, förseglades och fick sin nammesdel, och för hvarje kronans plagg, som plockades på, satte styckjunkern en prick på en tabell han hade. Väl färdiga skickades kronans fullfjädrade män ut och nya civila stegade in för att genomgå samma procedur.

Detta befäl sannerligen långtråkigt i längden, och Jakob plockade vänskapligt Plo på nosen, där han låg och snarkade på några hundra par yllestrumpor.

"Kom", menade han, "så ge vi oss ut på uppräcksfärd". Och det var nu Plo med om.

Ute på exercisfältet rådde ett sådant myller och lif mellan täkten, att det troas allvarat nästan verkade marknad. Och Kalle Ostanfält hade sådant och så med furageringen, att han rakt inte visste hur han skulle få fatt i Lassantini och få tala om för honom de märkliga nyheter, som han — midt i mobiliseringen — gick och bar på.

Då han fick se Jakob och Plo, ropade han dem till sig och sade till Jakob:

"Hämta tju-gu-ät-ta, och pekade på stället.

Jakob flög upp på en af kanonerna, lade hufvudet på sned och började ropa på tju-gu-ät-ta med sina lungors fulla kraft och sin skärande stämma. Med den påföljd att Hannus Lassantini hade växt och lagt ut under det är, hvilken klar och rättfram fick hade han inte fått. Den hvitglänsande hade brynts af sol och vind, och nu först såg man hvilken fuskuren, vacker profil han hade. Och det var inte utan att flickorna började tala om honom och gärna ville fånga in den där lite sorgmodiga blicken från hans långsmala ögon under de fipenslade brynerna, fast att Hannus aldrig tycktes se dem.

"Hvad ä de om?" undrade Hannus då han kom fram.

Et litet leende försvann under kapten Stigs ljusa mustascher, då han tänkte på alla de historier han i denna dag fått sig särskildt anförrodda. Han undrade just hur det skulle vara — om det var allvar — hur pass oförvilligt värt folk då skulle vara. Men så rådda som de äro om sitt, så borde de också förstå, att mycket måste offras — för att behålla det de hade.

"Per Olofsson kan vara lugn", svarade kapten Stig kärmt, "här världsas hvarken med människor eller djur — men — men — när plikten kallar kommer kraften att tas till sist droppen, om det behöfs".

"Må då, må då", mumlade Per Olofsson häpen och ref sig betänksamt i nacken. "Men så hyar och en är ju sig själv närmast".

"Nej, det är just hvad en inte är", sade kapten Stig lugnt och hans blåa ögon mörknade: "Först Gud, sedan fosterlandet och någonstans långt bort i fjärran Per Olofsson och hans häst. God morgon, min herre". Och med ett flyktigt blick försvann kapten Stig bland ett virrvarr af kanoner och hästar, manskap och befäl — följde back i hål af Plo och korpen Jakob.

FEMTE KAPITLET.

Huset vaknar.

Den sedan sitt femtonde år naturliserade svenske understenen Villen Julku — för tillfället landstörsmannen nr 37 — hade just fått ett bref, och medan kamraternas trängdes kring de rykande sopkittlarna, gick han bort till skogsdungen ovanför försen för att få vara ostörd.

Att brevet inte var något af de vanliga, som han föresten styrt om icke skulle nå honom i läget — det såg han genast. Och fastän han aldrig sett en skriftver rad af Mallins hand, så anade det honom att det var från henne.

Så här på afstund, i tankarna, kunde han inte riktigt klara ut för sig hvad det var hos Mallin, som fängslade honom så starkt, att han verkligen ville binda henne vid sig för livet.

Ty tackar var hon inte med sitt långsmala ansikte och byn som lyfte hvitblekt under tränkarna. Men ögonen voro mörkrå-brun-skiftande och ovanligt klara, läpparna smala och kinslika. Och så hade hon något af äkta kvinna öfver sitt väsende, som ingen man kan stå emot.

Hans förfuatt sade honom, att detta var rena galenskapen, men så snart han såg henne — var i hennes närhet — plockade hans sinnen på att få äga henne och blodet rann som glödande lava i hans ådror.

Bära eller brista, så måste hon bli hans. Det hade han känt från det första ögonblicket då ögon möttes på den där bjundingsbalken borta vid Björkentyrda, då han såg henne dansa. Litet tungt kanske, men säkert, tackt och mjukt ändå. Bara för hennes skull hade han själf tagit fiolen, hvilket nästan aldrig hände honom nu mer. Och medan han spelade sin egande, främmande melodier med äkta zigenartrym och glöd, följde han henne oafbrutet med blickarna. Säg hur blodet strömmade till hennes kinder, hur ögonen tändades och hur hon tillfäst nästan viljelöst lät föra sig af tonernas böljor i vaggande takt.

Trots den öppna redbarhet, som hvilade öfver Mallin Olofsson från Olofby, så var han ganska viss om att han skulle kunna — med den hemliga tjuvingskraft han visste sig äga — böja henne och få henne just dit han ville.

Därför kom också hennes envishet att vilja skjuta upp bröllopet ett helt år öfver honom som den största öfverraskning — i rena häpenheten gaf han med sig. Men detta år hade han dock använt väl, ty nu visste han henne så långsamt, att hon aldrig skulle ens vilja bli fri igen.

När som helst kunde han se henne för sig som hon såg ut sista lysningsdagen — den svarta, enkla klänningen — som satt så illa, att det sannerligen ville vara Mallins valfärdade lemman för att bära upp den. — Hon hade alldeles sett ut som en sådan där svart pappersslut man får på marknaderna, då hon aftecknade sig mot den röda solnedgångshimmeln. Med glänsande ögon och halfropna fuktiga läppar hade hon lyssnat till hans ord. Och då han i ett sista afskedsfamn tagt slutit henne intill sig och deras läppar möttes i en lång, andlös kyss, då kände han, att nu var hon helt hans, helt och fullt och för alltid.

Maktlöst hans. Halft drömmade — nästan lite tankspridd öppnade han kufferten och låg ögonen utan att först fatta ordens innebörd glida öfver de ojämnade raderna.

Hvad var detta? Hvad i alla himlars namn var det fråga om?

Han skingade undan vejrret, som om han blifvit rädd för det, makade den trekanliga hatten på nacken och tog igen Mallins bref ord för ord igen.

"Villen Julku", skref hon helt kort, "jag har sett och anat. Det som gör att jag aldrig kan bli Din Hustru. Proststen har tagit hand om det och kommer att tala med Dig när du kommer hem."

Din blir jag aldrig och intet mer har jag att säga. Mallin Olofsdotter. Proststen har Ringen och Allt det apdra. —

Brevet var fem dagar gammalt. Med fältpost under mobiliseringsåren är det nog en slump om ett bref alls kommer fram. Och det var daterat dagen efter han ryckte in — deras bröllopsdag.

"Hvad kunde hon mena, hvad hade hänt, hvad var det hon sett och anat? Inte hade han trott, att hennes klara bottenarlighet skulle vara så mycket starkare än det rusande kärleksligt han bländat henne med. Blind hade hon varit — blind och berövd."

(Forts.)

Radikalt medel. — Jaså, din fru svimnade, när du vägrade henne pengarna till en ny värtelst. Hur bar du dig åt att åter få lif i henne?

— Ah, det var mycket enkelt — jag spottade på hennes nya smyrnamatt.

Ottillräckligt utnyttjad. Farbröderna: — Du fick väl min postanvisning på 50 kronor?

Brorsonen-studenten: — Ja tack, men tillåt mig fråga, hvarför farbror inte utnyttjar portot ordentligt. För de 30 öre, som anvisningen drog i porto, kunde ju farbror lika väl ha skickat mig 100 kronor.

Godegärens Svenson är på hemväg från stan — glad, god och upprymd. I järnvägsstationen får han syn på Torpar-Anders och står honom på axeln. Torpar-Anders (söker vara artig): — Å de må te å vara fall?

Nordbor i Förenta Staterna.

Till postmästare i Leonard, Minn., har utnämnts Minnie Anderson.

Vid en dynamitexplosion döddes härom dagen Olof Nelson i Viborg, S.D. Till direktör för Third National bank i Rockford, Ill., har valts R. D. Peterson.

Guldbröllop har i dagarna firats af farmaren A. P. Falk i Council Bluffs, Ia., och hans hustru.

Sitt 30-årsjubileum firade den 8-11 mars sv. missionsföreningen i Ravanswood, Chicago.

Till ordförande i Scandinavian-American Republican Club i Spokane har valts C. E. Fogelquist.

O. A. Olson blifvit till medlem i Chicago till president för Metal Trades Associations chicagoafdelning.

Vid en gryfolycka har Peter Matson i Cloud City, Colo., omkommit. Han sörjes af änka och två barn.

Kandidat Rubin Nöjd från Sverige är vid Yale universitet för att läsa specialstudier om amerikanska förhållanden.

Governör Burnquist har till uppvisning af det gamla statskapitlet i St. Paul utsett sin onkel Gust W. Johnson.

Svensk konstatist i New York i Frank J. Adams & Co's lokal i New York öppnades den 4 de en utställning af den svenske målaren Axel Lyckes dukar.

För dödsstraffets återinförande har i Washington senat introducerats en bill, som där i onsdags f. v. antogs för att kunna gälla till döden E. W. Olsens mordare.

Carl Oscar Borg, den utmärkte svenske målaren, har i Palace of Fine Arts i San Francisco öppnat en större och mycket intressant utställning af sina målningar från den långa vistelsen i fjol i Arizona.

Svensk-amerikanska republikanska statsförbundet i Illinois höll sitt årskonvent och sin sedvanliga John Ericsonsfest härom dagen i Kewanee, som dagen till ära var rikligt flaggpyntad. Oscar E. Carlström valdes till president.

Alla prisen vid Minnesota dairy and food departments februari smörutställning vannos af personer med svenska namn. De högsta poängantalen voro: Ben Carlson, Braham, 954; August Schoberg, Rush City, 954; N. G. Hedlund, Annandale, 95.

En motorcykel, som går på skridskor, har A. W. Olson från McIntosh, Minn., upfunnit och i dagarna föreläsat i Minneapolis. Den nya upfunningen är sådan att de något egendomliga skridskokorna kunna placeras på hvilken motorcykel som helst, och prof. Åkningar ha slagit väl ut.

Dr. Carrie Lieberg i Leaburg, belägen vid McKenzie River i Oregon, har skänkt 110 värdefulla botaniska och zoologiska arbeten till statsuniversitetet i Eugene. Hennes för ett par år sedan aflidne man var en ifrig botaniker, och han och hans hustru skänkte under hans lefnad många vetenskapliga arbeten till universitetet.

"The Best People". Af de 19,172 skandinaviska immigranter som ankom till Förenta Staterna under 1917 var det blott 18 öfver 14-årsåldern som icke kunde läsa. Skandinaverna stodo som vanligt främst i detta hinesseend.

Portugieserna kommo sist på listan. Från Portugal invandrade 12,208 personer och af dessa voro 6,228 flitterat.

Anhållen blifv honom dagen i Milwaukee, Wis., Fred A. Brown, den för föreningslärar ur affinen Albert J. Olsens i Chicago dödsbo samt för tvettifve misstänkta mannen. B. har vid förhör inför polisen förklarat att han är oskyldig till alla de brott som man anklagar honom för, men medger på samma gång att han de senaste månaderna druckit så mycket att han icke alltså kunnat hålla reda på sig.

F. d. chicagobö begär själfmord i St. Louis. George H. Johnson, föreståndaren för Missouri Fire Appliance Co's affär i St. Louis, Mo., och f. d. medlem af firman Charles Johnson & Sons i Chicago, begick nyligen själfmord genom att intaga gift. J. hade vistats i St. Louis i omkring ett års tid och lär de senaste månaderna varit ganska icke till hälsan. Den närmaste orsaken till hans själfmord tros dock vara ekonomiska svårigheter.

Ett storstadst företag. Representanter för tretio svenska föreningar och löper i Minneapolis höllo förliden måndags afton ett möte i borgmästarens mottagningsrum på rådhuset för att stifta ett förbund, hvars syfte inbegriper upprättande af en "Community Center" för svenskar i Minneapolis, ett svenskt alderdomshem, en svensk platsanskaffningsbyrå samt rättshjälp för fattiga svenskar och hjälp för svenska barn, som ej kunna bevista skolorna af brist på kläder. Musikdirektören Hjalmar Nilsson blifvit till organisationens tillfällige ordförande. Som komité för utarbetandet af förslaget till stadgar utsågos C. W. Söderström, Harry Lund, William P. Carlson, Mrs. Clara Larson, Mrs. I. Munson, Albert Baker och M. P. Nelson.

lyrisk tenorist af stort omfång. Han är för närvarande soled vid 23rd Ave. Presbyterian Church och medlem af Rocky Mountain Male Chorus samt endast 25 år gammal. Personen, som hört honom sjunga, påstått att han äger en verklig Arvid Ödmönstener. Programmet upptager en rad af kräfvande sångnummer.

Svensk municipaldomare i Ironwood. Fredomaren J. O. Gustafson, en af Ironwoods i Michigan bäst kända svenskar, vän till enhvar på grund af sin blidhet och sitt riderliga sätt, hoppas att vid vårfallet blifva så högkommen att han då får utbyta nuvarande syssla mot municipaldomarämbetet, och om två tredjedelar af hans vänskrets står ett slag för honom, då blir han också med tillhvet vald. Firsäkerhets skall veder han emellertid alla sina röstberättigade vännar om dessas understöd. Gustafson är en af stadens äldre och mest bekanta svenskar, och vi hedra oss själfva genom att visa honom vårt förtroende, skriver en hans och denna tidnings vän från Järnstad.

SIDENRESTER för edert syrbete till julen för 10c per paket eller 3 för 25c. Hvarje paket innehåller ett stort urval af stycken af god storlek för allt slags hvararbete.

Broderalike. Stor varietet af färger i hvarje paket. Stor valuta. Pris per paket 10c. eller 3 för 25c.

SPECIALTIES SALES CO. P. O. Box 1836 Winnipeg.

California.

Konstbevattnadt land till salu. Önskar Ni ett hem i Californias milda klimat i ett svenskt samhälle med luthersk kyrka. Nästan alla slags fruktträd och druvor växa. Allafalla giftver och sex skördar om året. Klimatet är hälsosamt och värdet godt. Två järnvägar — direkt förbindelse med San Francisco. För vidare upplysningar hänvända man sig till Swedish Colonization Society, Escalon, California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

California.

COPENHAGEN

Garanterad absolut ren och den bästa tuggtobak i världen.

TUGGTOKBAK

Behaglig och varaktig, emedan den är tillverkad af den bästa, rika, sötliga blad-tobak.

Män önskas

FÖR TELEFONBYGGE I SASKATCHEWAN

Närmare upplysningar lämnas af Somerville & Olson, 39 Canada Life Bldg., Regina, Sask.

N. ROSENBERG CO.,

Dr. T. W. DRACHMAN, Med. Sup't.

BEHANDLAR MED STOR FRAMGÅNG

Privata och nervösa sjukdomar,

försäkrade af ungdoms-därskaper, onaturliga vanor, och alla deras förfärliga följder, såsom förläppning, förlust af lifskraft, opasslighet för affärslivet, njur- och blås sjukdomar, svag rygg o. s. v., behandlas snabbt, omsorgsfullt, billigt, och i djupaste hemlighet med säkra och pålitliga mediciner.

"LIFVETS HEMLICHETER"

en af oss utgifven bok på 48 sidor, omhandlande lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, deras följder o. s. v.; den borde läsas af hvarje ung man. Sändes fritt i försäglad omslag till hvar och en som på ett postkort eller i bref in-sänder sin adress till

ROSENBERG CO., 180 No. Dearborn St., Chicago, Ill., U. S. A.

ALBERTA.

FRITT LAND FÖR SETTLAREN.

Utmärkta tillfällen för hemlösaren.

EN KALLELSE FÖR MÄN.

Provincen Alberta önskar män att taga varföing i handhvarv-beredningen för att upplösa jorden. Den behöfver män att sika produktion af dessa födoämnen för att föda soldaterna vid fronten och sådana, som äro i behov hemma; män, som icke äro rädda att arbeta och finansställa i stånd att väl bruka de många acres, som vänta på utveckling i vår stora provinc. På våra soldater kallas att kämpa hemma eller utomlands, måste de födas, och deras föda måste komma från jorden.

CHARLES S. HOTCHKISS,

Chief Publicity Commissioner

DEPARTMENT OF AGRICULTURE, EDMONTON, ALBERTA.

Bylund Brandslang Koppling.

ÅRADE SKANDINAVER!

Undertecknad vill härmed upplysa, att jag har fördelat min slangkoppling på 2,000 aktier, och att jag skall sälja 1,300 aktier däraf, eller 100 aktier till. Jag har redan fått patent i 7 länder och väntar på två till. Skall sälja 100 och ej mer. Jag har den till salu i Förenta Staterna, men som jag måste hafva pengar för skatter i 3 länder, så skall jag sälja för 10 dollar stycket, om det sker denna (mars) månad. Efter denna tid blir de \$15 per aktie.

Undertecknad kan träffas hemma mellan kl. 5 och 7 e.m., då kopplingen, kontrakt och patenterna kunna få ses, samt brevet från brandchef Buchanan.

Eder, **E. Bylund,** Uppfinnare.

579 Jarvis Ave., Winnipeg